

**SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA NA TERENIE DZIAŁANIA
POWIATOWEJ STACJI SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNEJ W PRZEWORSKU
ZA ROK 01.01-31.12.2022 W PORÓWNANIU Z ROKIEM 01.01-31.12.2021**

Lp.	Jednostka chorobowa	2021 r.		2022 r.	
		Liczba zachorowań	Wskaźnik zapadalności	Liczba zachorowań	Wskaźnik zapadalności
1	Salmoneloza jelitowa,	44	56,63	23	30,19
	Salmoneloza pozajelitowa	5	16,43	3	3,93
	w tym zbiorowe zatrucie pokarmowe	-	-	1	1,31
2	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe,	23	29,60	58	76,13
	w tym dzieci do lat 2	3	45,26	3	141,64
3	Giardioza	1	1,29	1	1,31
4	Wirusowe zakażenia jelitowe - ogółem,	22	28,31	35	45,94
	w tym u dzieci do lat 2	13	181,07	20	944,28
	Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez Rotawirusy	10	12,87	26	34,13
	Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez Norowirusy	12	15,44	9	11,81
5	Inne określone	3	3,86	9	11,81
6	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe bliżej nie określone,	30	38,61	75	98,45
	o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, w tym dzieci do lat 2	5	226,34	9	424,92
7	Listerioza	1	1,29	-	-
8	Płonica (szkarlatyna)	1	1,29	5	6,56
9	Róża	3	3,86	9	11,81
10	Kiła	4	5,14	1	1,31
11	Borelioza z Lyme	11	14,15	29	38,06
12	Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień	73/7	21,88/10,29	126/36	165,40/47,25
13	Choroba wywołana przez hantawirusy	1	1,29	-	-

**SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA NA TERENIE DZIAŁANIA
POWIATOWEJ STACJI SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNEJ W PRZEWORSKU
ZA ROK 01.01-31.12.2022 W PORÓWNANIU Z ROKIEM 01.01-31.12.2021**

Lp.	Jednostka chorobowa	2021 r.		2022 r.	
		Liczba zachorowań	Wskaźnik zapadalności	Liczba zachorowań	Wskaźnik zapadalności
14	Ospa wietrzna	19	24,45	172	225,78
15	Wirusowe zapalenie opon mózgowych inne określone i nieokreślone	-	-	1	1,31
16	Wirusowe zapalenie wątroby typu B – przewlekłe	1	1,29	2	2,62
17	Wirusowe zapalenie wątroby typu C – przewlekłe	1	1,29	-	-
18	Nowo wykryte zakażenie HIV	2	1,29	2	2,62
19	Świnka	1	1,29	-	-
20	Bąblowica	1	1,29	2	2,62
21	Choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae	2	2,57	10	13,12
22	Grypa – zachorowania i podejrzenia zachorowań, w tym grypa potwierdzona badaniami laboratoryjnymi, /wywołana nowym wirusem A(H1N1)/	460	592,04	555	728,55
		-	-	3	3,93
		-	-	-	-
23	Gruźlica/ osoby ze styczności z osobami prątkującymi	5/0	6,44/0 -	19 /8	24,94 / 10,50
24	Zakażenia SARS-CoV-2 (Covid 19) / styczność	4167/3533	5363,14 /4547,15	3194 /1451	4192,81/ 1904,74
25	Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)/przypadki możliwe	2	2,57	-	-

Dane do obliczenia wskaźnika zapadalności za rok 2022 [GUS]:

Liczba ludności w powiecie przeworskim na dzień 30.VI.2022 r. – 76178

Liczba dzieci do lat 2 w powiecie przeworskim na dzień 30.VI.2022 r. – 2118

Dane do obliczenia wskaźnika zapadalności za rok 2021 [GUS]:

Liczba ludności w powiecie przeworskim na dzień 30.VI.2021 r. – 77697

Liczba dzieci do lat 2 w powiecie przeworskim na dzień 30.VI.2021 r. – 2209

**SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA NA TERENIE DZIAŁANIA
POWIATOWEJ STACJI SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNEJ W PRZEWORSKU
ZA ROK 01.01-31.12.2022 W PORÓWNANIU Z ROKIEM 01.01-31.12.2021**

Opis sytuacji epidemiologicznej

1. Na podstawie przeprowadzonej oceny sytuacji epidemiologicznej za rok 2022 stwierdza się, nadal niekorzystną sytuację w zakresie chorób szerzących się drogą pokarmową. Częstotliwość występowania chorób zakaźnych szerzących się poprzez zakażoną żywność, stanowi istotny wskaźnik poziomu higieny żywności na wszystkich etapach jej przygotowania. Jest również wyznacznikiem poziomu higieny osobistej oraz higieny otoczenia danej społeczności. W przypadkach chorób bakteryjnych zapobieganie przed zachorowaniem polega na przestrzeganiu zasad bezpiecznego przygotowywania żywności. Zaobserwowano wzrost liczby zgłoszonych biegunek o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu a spadek zgłoszonej liczby salmonelloz, która utrzymywała się w poprzednich latach na podobnym poziomie. Spadek występowania a co za tym idzie i zgłaszania przez lekarzy niektórych chorób zakaźnych w ostatnich 2 latach jest prawdopodobnie efektem wprowadzonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z pandemią COVID-19.

Wśród zakażeń jelitowych podobnie jak w roku ubiegłym przeważało tło rotawirusowe, bardziej niebezpieczne epidemiczne, gdyż szerzy się poprzez kontakt bezpośredni, pośredni lub wtórnie skażoną żywność, a szczególnie narażoną populacją są dzieci do lat 2. **Na naszym terenie liczba dzieci uodpornionych przeciwko rotawirusom, poprzez szczepienia obowiązkowe wynosi w 2022 r. – 284 a w 2021 r. – 250 dzieci.** Należy zauważyć, że wprowadzenie obowiązkowych szczepień przeciwko rotawirusom w 2021 roku znacznie obniżyło liczbę zachorowań wśród najmłodszej populacji.

W 2022 r. decyzją PPIS w Przeworsku odsuniętych od zajęć z powodu zakażeń salmonellą było 10 osób w tym 7 dzieci przedszkolnych, pozostali to branżowcy.

W 2022 r. odnotowano jedno zbiorowe zatrucie pokarmowe Salmonellą gr D Enteritidis w domu prywatnym, gdzie na 7 osób narażonych zachorowało 2 dzieci, które były hospitalizowane.

2. W omawianym okresie zarejestrowano 9 przypadków Róży jako inwazyjnego zakażenia Streptococcus Pyogenes zdiagnozowanego wyłącznie na podstawie objawów klinicznych.

3. W 2022 r. odnotowano 29 przypadków Boreliozy. Większość z nich to wczesne zakażenia z objawami skórnymi, pozostałe to późne postacie stawowe. Zmniejszona liczba zachorowań od 2020 roku na boreliozę spowodowana była ograniczeniami w zakresie przemieszczania się wprowadzonymi na czas pandemii koronawirusa. Zakaz wychodzenia z domu przez dłuższy czas i zakaz wchodzenia do lasów spowodowały, że ludzie nie byli narażeni na kontakt z kleszczami. Należy zaznaczyć, że obszar całej Polski uznawany jest za terytorium endemiczne dla tej choroby, co oznacza, że zakażone kleszcze będące wektorami krętków Borrelia są obecne na terenie całego kraju. **W ramach szczepień zalecanych szczepionką przeciwko Odkleszczowemu Zapaleniu Mózgu w 2022 r. uodpornionych zostało 16 osób a 2021 r. – 18 osób.** W 2022 r. w zakresie nadzoru nad chorobami zawodowymi wydano 5 decyzji w sprawie przyznania choroby zawodowej Boreliozy.

4. Na ogółem zarejestrowanych w 2022 roku 126 osób pokąsanych 36 z nich zostało zakwalifikowanych do szczepień p/wścieklicznie. Należy zauważyć, że najczęstszą przyczyną podejmowania szczepień u ludzi stanowiły pokąsania przez zwierzęta domowe, głównie psy i koty. W większości przypadków znajomość właścicieli umożliwiła obserwacje zwierząt, na podstawie których nie stwierdzono objawów zakażenia wściekliczną i konieczności szczepień poekspozycyjnych osób pokąsanych.

5. W 2022 r. odnotowano 1 zachorowanie na Kiłę i zarejestrowano 2 nowo wykryte zakażenia HIV u młodego mężczyzny, oraz kobiety powyżej 50 roku życia. Zakażenia HIV są nadal wielkim problemem współczesnego świata. Mimo upływu wielu lat od poznania czynnika etiologicznego i dróg jego szerzenia się, liczba osób zakażonych systematycznie wzrasta.

6. Choroby wieku dziecięcego /świnka, różyczka, ospa wietrzna, płonica/ występują w naszym powiecie sezonowo stąd odnotowywane są okresowe wzrosty zachorowań. **Stan uodpornienia populacji dzieci podlegających do szczepień p/świnie, odrze, różyczce w Powiecie jest na poziomie 92,79% w roczniku 2020, a w 2021 r. był na poziomie 91,77%.** W wyszczepieniu najmłodszych roczników zaobserwowano 1 % wzrost uodpornienia, ale w dalszym ciągu prowadzone są działania uświadamiające wśród rodziców i opiekunów dzieci w zakresie dobrodziejstwa szczepień ochronnych, aby zwiększyć zaufanie społeczne do

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA NA TERENIE DZIAŁANIA POWIATOWEJ STACJI SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNEJ W PRZEWORSKU ZA ROK 01.01-31.12.2022 W PORÓWNANIU Z ROKIEM 01.01-31.12.2021

profilaktyki chorób zakaźnych a tym samym osiągnąć bezpieczny poziom odporności środowiskowej, która jest gwarantem bezpieczeństwa epidemiologicznego w społeczeństwie. Dodatkowym utrudnieniem w realizacji Kalendarza Szczepień w ostatnich 2 latach była pandemia Covid-19 i związane z nią ograniczenia, ma to odzwierciedlenie w analizowanym na przestrzeni 3 lat stanie uodpornienia populacji dzieci i młodzieży podlegającej obowiązkowym szczepieniom ochronnym. W związku z powyższym Państwowa Inspekcja Sanitarna w Przeworsku kontynuowała działania w stosunku do osób uchylających się od obowiązku szczepień swoich dzieci, wystawiając **61 wezwań dla rodziców**. W wyniku powyższych działań u 15 dzieci rozpoczęto szczepienia, 6 dzieci posiada przeciwskazania medyczne do szczepień i dostarczono zaświadczenia od lekarzy specjalistów, 6 dzieci zostało skierowanych do poradni specjalistycznych, pozostali rodzice deklarują, że nie są przeciwni szczepieniom ale obawiają się powikłań poszczepiennych i dlatego zwlekają z decyzją o zaszczepieniu swoich dzieci.

Przeciwno ospie wietrznej na terenie powiatu w 2022 r. zostało uodpornionych 130 dzieci a w 2021 – 90. Należy zaznaczyć, że szczepienia te są obowiązkowe tylko dla dzieci z grup ryzyka (głównie ze żłobków), pozostałe są zalecane (**żłobki – 95, zalecane – 35**).

7. W omawianym okresie zgłoszono 2 zachorowania na WZW typu B przewlekłe u osób przewlekłe chorych, brak jest zachorowań na WZW typu C i WZW typu A. **W 2022 r. przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B uodporniono 19 osób dializowanych i 1 osobę z kontaktu z chorym na WZW typu B**, są to szczepienia bezpłatne w grupach ryzyka.

8. W Polsce nadzór epidemiologiczny nad grypą prowadzony jest w ciągu całego roku, ze szczególnym wzmocnieniem nadzoru wirusologicznego w okresie zwiększonej liczby zachorowań, który trwa zwykle od września do kwietnia następnego roku, przy czym szczyt zachorowań przypada między styczniem a marcem. Na terenie Powiatu Przeworskiego w 2022 r. zgłoszono 555 przypadków podejrzeń zachorowań na Grypę sezonową w tym 3 przypadki potwierdzone laboratoryjnie: typ AH3 1 osoba i typ A 2 osoby. **Uodpornionych p/grypzie na sezon 2022/2023 zostało 1240 mieszkańców powiatu, natomiast w sezonie 2021/2022 uodpornionych zostało 1254 osoby.**

9. W Powiecie Przeworskim w 2022 r. zarejestrowano 19 przypadków Gruźlicy w tym 1 zgon z powodu powikłanej gruźlicy płuc. Należy zaznaczyć, że większość zgłoszonych przypadków to gruźlica układu oddechowego nie potwierdzona bakteriologicznie. Nadzorem epidemiologicznym objęto 8 osób ze styczności z chorymi prątkującymi, nad którymi jest sprawowana specjalistyczna opieka medyczna. Czynnikiem ryzyka szerzenia się gruźlicy oraz pojawienia się szczególnie groźnego zjawiska lekooporności prątków są: przerwanie leczenia gruźlicy przez chorego przed jej zaleceniem oraz prowadzenie leczenia bez mikrobiologicznej weryfikacji lekooporności prątków gruźliczych. W związku z powyższym przepisy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi nakładają na osoby chore na gruźlicę obowiązek leczenia gruźlicy a w okresie wydalania prątków gruźliczych (prątkowania).

10. W okresie trwającej w I kwartale 2022 r. epidemii Covid-19 a następnie ogłoszonego stanu zagrożenia epidemicznego zarejestrowano 3194 zakażeń koronawirusem wśród mieszkańców Powiatu, 274 osoby wymagały hospitalizacji, pozostałe przebywały w izolacji domowej. Zgonów z powodu powikłań Covid-19 w 2022 r. zarejestrowano 42. Nadzorem objęto 1451 osób z kontaktu z chorymi na Covid-19 w I kwartale 2022 r.

11. W 2022 r. wystąpiło 10 ognisk zakażeń w oddziałach szpitalnych w tym 9 Covid-19 w których było 93 zakażonych pacjentów, z których 5 zmarło i 47 osób personelu medycznego. Ponadto w 1 oddziale szpitalnym zarejestrowano 1 ognisko Clostridium difficile u 9 pacjentów.

12. Na terenie Powiatu Przeworskiego w 2022 r. nie zarejestrowano podejrzeń zatruc substancjami zastępczymi.

13. Tak jak w roku poprzednim nie odnotowano zdarzeń sugerujących atak bioterrorystyczny.

Sporządziła:
Renata Węgrzyn
Z-ca PPIS w Przeworsku